

YLEISTEN ALUEIDEN ULKOMAINONNAN PERIAATTEET

22.11.2023

Sisälllys

1.	Johdanto	3
	Yleistä.....	3
	Nykyinen ulkomainostoiminta.....	4
2.	Lainsäädäntö.....	6
3.	Ulkomainonnan sijoittamisen ohjeistus Espoossa.....	7
	Yleistä.....	7
	Ulkomainoslaitteiden sijoittamisen ohjeet.....	7
	Espoon kaupungin rakennusjärjestys 2012	8
	Helsinki-Espoo-Vantaa-Kauniainen yhtenäiset käytännöt 2010.....	8
	Rajoitusalueet.....	8
	Liikenneturvallisuus	9
	Kaupunkitekniikka.....	9
	Maantiet	9
	Ulkomainonnan sisältö	9
	Vaalimainonta.....	9
4.	Ulkomainoslaitteet.....	10
	Yleistä.....	10
	Laitetyypit.....	10
	Laitteiden ulkoväri	12
	Laitteiden tekniikka.....	12
5.	Sopimukset ja lupamenettelyt.....	13
	Yleistä.....	13
	Lupamenettelyt	14
6.	Liitteet.....	17

1. Johdanto

Yleistä

Espoon kaupungin yleisten alueiden ulkomainonnan periaatteet koskevat asemakaavassa määritellyille katu-, tori- ja liikenneviheralueille, sekä kaupungin omistamille tonteille tai kiinteistöille sijoitettavaa ulkomainontaa.

Periaatteet on määritetty valmistauduttaessa kilpailuttamaan päättyneitä tai päätymässä olevia yleisten alueiden ulkomainossopimuksia. Periaatteiden laadinnan yhteydessä on kuultu laajalti Espoon kaupungin eri palveluita, sekä järjestetty alustavat markkinavuoropuhelut ulkomainostoimijoiden kanssa kevään 2023 aikana.

Espoon kaupungin yleisillä alueilla on vajaa 700 ulkomainoslaitetta (80 katumainostaulua, 100 mainospilaria, 400 pylvästaulua, 70 pysäkkikatoksissa ja 15 kaupunkipyöräjärjestelmän katumainostaulua). Niistä osa sijoittuu yleisten alueiden katutilaan ja osa joukkoliikenteen pysäkkikatoksiin. Nykyinen ulkomainoslaiteverkosto on muodostunut vuosikymmenien saatossa ja merkittävin osa perustuu ns. kadunkalustesopimukseen Espoon kaupungin ja JCDecaux Finland Oy:n välillä. Mainoslaitteita sijaitsee myös rakennuksissa ja tonteilla. Espoossa on lisäksi joitakin siltoja, joihin voidaan sijoittaa esimerkiksi lyhytaikaista tapahtumamainontaa. Mainonnan järjestämisestä on Espoon kaupungin ja sopimuskumppaneiden välillä omat sopimuksensa, joissa on määritelty tarkemmat sopimukselliset ehdot.

Periaatteiden tarkoitus on ohjata yleisten alueiden ulkomainoslaitteiden sijoittelua, jotta Espoon kaupungille tärkeät kaupunkitilaan liittyvät tavoitteet voivat toteutua. Sijoittelussa onkin keskeistä huomioida kaupunkikuvallisten näkökulmien lisäksi elinvoimaisuus, Espoon kaupungin imago, liikkumisen esteettömyys ja turvallisuus, sekä kaupunkitekniset ratkaisut ja viihtyvyys. Periaatteet eivät koske tonteille sijoitettavaa mainontaa.

Periaatteet on tarkoitus ottaa käyttöön Kaupunkitekniikan keskuksen hallinnoimissa sopimuksissa asteittain. Vuonna 2024 mahdollisesti alkavalla yleisten alueiden ulkomainonnan järjestämisen sopimuskaudella sijoitettavien uusien mainoslaitteiden sijoittelu tehdään pääsääntöisesti näiden periaatteiden mukaisesti, mutta tapauskohtaisesti voidaan tehdä vähäisiä poikkeuksia myös uuden verkoston sijoittelussa. Ulkomainoslaitteiden sijoittaminen edellyttää aina tapauskohtaista harkintaa ja eri näkökulmien huomioinnin ottamista. Periaatteet on siten osaltaan laadittu vähentämään ja helpottamaan kaikkien osapuolten työtä, niin ulkomainostoimijan kuin kadunpitäjän.

Periaatteiden laadinta on perustunut Espoon kaupungin palveluiden haastatteluihin, alustaviin markkinavuoropuheluihin ulkomainostoimijoiden kanssa, sekä kansalliseen ulkomainonnan toimintaympäristötarkasteluun. Lisäksi on käyty vuoropuhelua muiden suomalaisten kaupunkien kanssa, jotka ovat kilpailuttaneet tai kilpailuttamassa yleisten alueiden ulkomainontaa lähiaikoina. Periaatteita päivitetään lainsäädännön ja ulkomainonnan toimintaympäristön muuttuessa, päivityksestä vastaa Kaupunkitekniikan keskus.

Nykyinen ulkomainostoiminta

Toimintaperiaate

Ulkomainontaa harjoittavat valtaosin siihen erikoistuneet ulkomainosyhtiöt. Erilaiset maa-alueen tai liiketilan omistajat, kuten esimerkiksi kaupunki tai kauppakeskukset, sopivat ulkomainostoimijan kanssa mainoslaitteen sijoittamisesta. Sopimukset ovat usein joko vuokrasopimuksia tai käyttöoikeussopimuksia, joissa sovitaan tietyt kaupalliset ehdot sovittua korvausmallia vastaan. Ulkomainosyhtiö hakee sitten laitteelle lainsäädännön edellyttämän luvan ja tarvittavan sähköliittymän. Ulkomainosyhtiöt suunnittelevat tai suunnitteluttavat käytettävät ulkomainosvälineet, sekä vastaavat laitteiden investoinnista, asennuksesta ja kunnossapidosta.

Aiemmin mainostoimistot suunnittelivat yleensä mainostajille käytettävät mainosjulisteet. Ulkomainosyhtiöt vuokrasivat mainostajille laitteista mainospinnat, painoivat julisteet ja hoitivat julisteiden levityksen. Digitaalisuus ja erityisesti digitaalisen median myynti on muuttanut ja tulee muuttamaan toiminnan logiikkaa merkittävässä määrin. Mainostoimistot ovat edelleen suunnittelemassa sisältöjä, mutta esimerkiksi mainontaa ostavien mediatoimistojen rooli on kasvanut merkittävässä määrin ulkomainostoiminnan kentässä. Digitaalinen ulkomainonta tai sen myytävä mainosaika on ns. kelluvaa ja periaatteessa kenen tahansa hankittavissa. Mainoskampanja voidaan kohdentaa ajallisesti ja sijainnin perusteella halutulla tavalla.

Digitaalisuus muuttaa myös tältä osin merkittävästi mahdollisuutta muodostaa erilaisia kokonaisuuksia ulkomainonnan ostajien (esimerkiksi mediatoimistot) tarpeiden mukaan. Ulkomainostoimijoita kiinnostavia alueita ovat pää- ja kokoojakatujen reunukset, kaupunkikeskustojen alueet, joissa syntyy kävely/pyöräilyliikennettä, mahdolliset joukkoliikenne-hubit sekä suurten kaupan yksikköjen lähialueet.

Digitaalisuus on vaikuttanut myös ulkomainonnan omistus- ja hallintamalleihin. Monin paikoin ulkomainosyhtiöistä on tullut pelkästään myyntiorganisaatio ja itse laitteen on investoinut sekä toteuttanut jokin muu taho. Digitalisuus tuo myös kokonaan uusia vaatimuksia ulkomainostoimijoiden liiketoimintakonsepteille ja osaamiselle.

Ulkomainontaan liitettävät palvelut

Kaupunkien yleisten alueiden ulkomainontaan on liittynyt vahvasti ulkomainospaikkojen vastikkeena saadut palvelut ja erityisesti kadunkalusteet (roskakorit, pysäkkikatokset, vessat, penkit jne.). Tästä syystä usean suomalaisen kaupungin sopimuksia kutsutaankin edelleen ”kadunkalustesopimuksiksi”. Pääkaupunkiseudun joukkoliikennekatosten osalta toimintamalli on edelleen voimissaan eli katokset omistaa ja niiden kunnossapidosta vastaa ulkomainostoimija saaden oikeuden mainostaa katoksien mainostilassa.

Ulkomainonta on liitetty pääkaupunkiseudulla vahvasti myös kaupunkipyöräjärjestelmien rahoitukseen. Kaupunkipyöräjärjestelmään liitetyn ulkomainonnan tulo menee täysimääräisesti palvelun tuottajalle (koskee siis myynnistä saatavaa tuloa) ja se ei näy palvelun varsinaiselle järjestäjälle. Ulkomainonta on nykyisessä toimintamallissa palvelutason varmistamisen näkökulmasta olennaista, mutta järjestely ei ole läpinäkyvyydeltään paras mahdollinen.

Muita palveluita, joihin ulkomainonta on liittynyt Suomessa lähivuosina ovat esimerkiksi sähköautojen latauspisteet ja pakettiautomaatit.

Vaikuttavuus

Ulkomainontaa kutsutaan usein viimeiseksi massamediaksi, koska ulkomainonta tavoittaa demokraattisesti kaikki sen vaikutuspiirissä liikkuvat ihmiset ikään ja sukupuoleen katsomatta. Suurien kontaktimäärien vuoksi ulkomainonta on myös kustannustehokasta, kontaktihinnat ovat muihin mainoskanaviin verrattuna hyvin edullisia.

Digitaalinen ulkomainonta näyttäytyy tulevina vuosina erityisen kiinnostavana digitaalisen mainonnan muotona. Se ei kärsi verkkomainonnassa kuluttajaseurantaan käytettävien evästekäytäntöjen muuttumisesta kuten muut digitaalisen mainonnan muodot. Digitaalisen ulkomainonnan kohdentaminen perustuu pääosin ymmärrykseen kohdeyleisöistä tietyssä sijainnissa tiettyyn kellonaikaan, joten eri osapuolten datan käyttö ja yhdistely on jatkossakin mahdollista.

Ulkomainonta on myös hyödynnettävissä julkisena mediana kaikille. Erityisesti digitaaliset ulkomainospinnat tarjoavat tehokkaan kanavan poikkeustilanneviestintään, esimerkkinä koronaviestinnästä onnettomuustilanteiden viestintään. Espoon kaupunki on käyttänyt ulkomainontaa ja nykyisiin sopimuksiin liittyvää oikeuttaan merkittävässä määrin omaan markkinointiinsa ja viestintään (esimerkiksi kulttuuri- ja liikuntapalvelut).

Ulkomainonta tuottaa merkittävää hyötyä yhteiskunnalle, kuten kaupungeille, julkisen sektorin toimijoille ja liike-elämälle. Ulkomainosyhtiöiden liikevaihdosta palautuu lähes 50 % takaisin yhteiskunnalle, lisäksi yleisten alueiden ulkomainonta tuo yleensä merkittäviä mainostuloja sekä mahdollistaa erilaisia julkisia palveluja.

Ulkomainonta edistää vaikutusalueensa taloudellista vireyttä ja vetovoimaa. Lisäksi ulkomainonta työllistää paikallisesti ja tuottaa verotuloja vaikutusalueellaan, toisin kuin esimerkiksi internetin hakusanamainonta.

2. Lainsäädäntö

Kansallisesti ulkomainontaa ja sen sijoittelua ohjaavat Järjestyslaki, Tieliikennelaki, Maankäyttö- ja rakennuslaki sekä Maantielaki, joka ohjaa maanteiden varsille sijoitettavaa ja tienkäyttäjille suunnattua mainontaa.

Mainonnan sisältöä ohjaavat Tupakkalaki (549/2016), joka kieltää tupakkatuotteiden markkinoinnin ja Alkoholilaki (1102/2017), joka rajoittaa alkoholin markkinointia.

Järjestyslaki 621/2003

Mainostaminen ja kuulutukset 6 §

Yleistä järjestystä tai turvallisuutta vaarantavan häikäisevän tai harhauttavan valon taikka liikenteenohjauslaitetta muistuttavan tai muuten turvallisuutta vaarantavan mainoksen käyttäminen on kielletty.

Tieliikennelaki 729/2018

Häiritsevän tai luvattoman laitteen asettaminen tielle 73 §

Tielle tai sen välittömään läheisyyteen ei saa asettaa kilpeä, merkintää tai laitetta, joka voidaan sekoittaa liikenteenohjauslaitteeseen tai joka voi heikentää sen näkyvyyttä tai tehokkuutta, häikäistä tienkäyttäjiä tai häiritä heidän tarkkaavaisuuttaan.

Valtioneuvoston asetus liikenteenohjauslaitteiden käytöstä 379/2020

Liikenteenohjauslaitteen käyttäminen ja sijoittaminen 73 §

Liikenteenohjauslaitteeseen tai sen kannattajaan ei saa kiinnittää mitään, mikä ei vastaa laitteen tarkoitusta tai mikä vaikeuttaa liikenteenohjausta.

Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999

Mainoslaitteiden luvanvaraisuudesta ja toimenpide- luvasta säädetään Maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL). Laissa mainostoimenpide, eli rakennelman, tekstin tai kuvan asettaminen ulkosalle mainos- tai muussa kaupallisessa tarkoituksessa taikka ikkunaa peittävän mainoksen pysyvä tai pitkäaikainen asettaminen vaatii toimenpideluvan (MRL 126 a §).

Määräys tienvarsimainonnasta ja -ilmoittelusta (ei koske katualueita)

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien määräyksessä (TRAFICOM/22492/03.04.03.00/2019) on annettu liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 52 §:ssä tarkoitetut tarkemmat määräykset lain 52 §:ssä ja 52 a §:ssä tarkoitettujen mainosten ja ilmoitusten teknisistä ominaisuuksista ja sijoittamisesta sekä 52 §:ssä tarkoitettujen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tehtävän ilmoituksen sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

3. Ulkomainonnan sijoittamisen ohjeistus Espoossa

Yleistä

Espoon yleisten alueiden nykyiset ja osin poistuneet ulkomainossijainnit ovat muodostuneet vuosikymmenien kuluessa. Sijainnit ovat perustuneet ulkomainostoimijoiden ja viranomaisten yhteiseen suunnitteluun ja muodostavat siten pääosiltaan edelleen toimivan verkoston. Jatkossa verkoston määrittämisen yhteydessä tulee kuitenkin ottaa huomioon erityisesti seuraavaa:

- Laitteet sijoitetaan lähtökohtaisesti kohtisuoraan liikennevirtaa.
- Laitteet ovat digitaalisia.
- Laitteiden määrää on tarvetta kasvattaa nykyisestä.
- Suurtauluja ei ole aiemmin ollut Espoon yleisillä alueilla.

Ulkomainoslaitteiden sijoittamisen ohjeet

Yleisten alueiden ulkomainoslaitteet sijoitetaan kaupallisiin ympäristöihin, muun muassa keskusta-alueille, liike- ja myymäläkeskuksiin ja niiden välittömään läheisyyteen sekä toimisto-, teollisuus- ja varastoalueille.

Ulkomainoslaitteita sijoitetaan katualueille ja aukiotiloihin, sekä tapauskohtaisesti liikenneviheralueille. Puistoalueille sijoittaminen ei ole sallittua.

Ulkomainoslaitteiden sijoittelussa on tarkasteltava erityisesti liikenne- ja pelastusturvallisuuden sekä kaupunkikuvan mukaiset vaatimukset.

Kussakin sijoituspaikassa on huomioitava, että ulkomainoslaitteet eivät muodosta estettä julkisen kaupunkitilan käytölle tai liikkumiselle.

Ulkomainoslaitteet sijoitetaan katutiloihin sijoitusohjeiden mukaan siten, että ne muodostavat sopusuhtaisen ja suunnitellun kokonaisuuden.

Ulkomainoslaitteiden keskinäisen etäisyyden toisistaan tulee olla vähintään 20 metriä. Tästä on kuitenkin mahdollista poiketa, mikäli syntyvä mainoskokonaisuus on kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti perusteltu ja yksittäistä laitetta parempi.

Ulkomainoslaitteen sijoittamisessa huomioidaan tarvittavat suojaetäisyydet kadun rakenteista ja katukasvillisuudesta sekä näkövammaisten liikkumista ohjaavista materiaaleista.

Mainoksen valaistus ei saa olla merkittävästi voimakkaampi kuin ympäristön valaistus, eikä mainoksen valaistus saa aiheuttaa estohäikäisyä.

Mainosnäytön valon voimakkuutta tulee voida säätää ja sen tulee säätyä automaattisesti luonnonvalon mukaan. Mainoslaitteen pintakirkkaudelle annettuja raja-arvoja tulee noudattaa.

Vanhan ja uuden mainoksen vaihtuminen ei saa tapahtua äkinäisesti vaan pehmeästi.

Liikkuva ja animoitu kuva on sallittu.

Ulkomainoslaitteet tulee kiinnittää tukevasti perustukseen ja asennuksessa on huomioitava maan routiminen. Laitteet sovitetaan maan pinnan korkeuksiin ja ympäristö pinoitteineen tulee viimeistellä.

Ulkomainoslaitteet pidetään kunnossa ja siisteinä. Rikkinäiset on joko korjattava tai poistettava välittömästi.

Ulkomainoslaitteisiin ei tule liittää ääntä tai muuta tehostetta, kuten esimerkiksi hajua.

Mainoslaitteen sammuttamisen tulee olla mahdollista, esimerkiksi yöajaksi.

Espoon kaupungin rakennusjärjestys 2012

21 § Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta kaikilla tonteilla

Tilapäisen mainoslaitteen saa asentaa enintään kahdeksi viikoksi.

37 § Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet

Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät rakennelmat muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle ja etteivät ne haittaa kunnossa- ja puhtaanapitoa.

Rakennelmien sijoittamiseen on saatava Teknisen keskuksen (huom. nykyinen Kaupunkitekniikan keskus) lupa. Rakennusvalvontakeskus harkitsee rakennelmien toimenpideluvan tarpeen tapauskohtaisesti. Mikäli rakennelmat tai laitteet vahingoittuvat, omistajan on korjattava ne viipymättä.

Merkittävien siltojen, melusteiden ja muiden kaupunkikuvallisesti merkittävien kohteiden yleissuunnitelmista on pyydettävä kaupunkikuvatoimikunnan lausunto. Museoviranomaisilta on pyydettävä lausunto, mikäli suunnitelman sijoittuvat kulttuurihistoriallisesti arvokkaalle alueelle.

Helsinki-Espoo-Vantaa-Kauniainen yhtenäiset käytännöt 2010

Pääkaupunkiseudun kaupungeilla on mainostamiseen liittyviä yhteisiä käytäntöjä seuraavasti:

- Mainoslaitteet, vapautukset toimenpideluvan hakemisesta, 31.3.2010.
- Mainoslaitteet ja opasteet kiinteistöjen piha-alueella, 31.3.2010.
- Mainoskankaat rakennuksissa, 31.3.2010.
- Ulkomainoslaitteet katualueilla, 31.3.2010.

Rajoitusalueet

Ulkomainoslaitteita ei saa sijoittaa seuraaville alueille tai kohteisiin:

- Valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY) ja kansallismaisemat.
- Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaat kaupunkitilat ja puistot niitä rajaavine katuineen.
- Asemakaavalla suojellut, kaupunkikuvallisesti arvokkaat sommitelmat, katujen päätteet tai katutilat.
- Kaupunkikuvallisesti, historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaiden suojelurakennusten edustat
- Kirkkojen ympäristöt.
- Hautausmaat ympäristöineen.
- Julkisten taideteosten ympäristöt.
- Ranta-alueet.
- Avoimiin maisematiloihin.
- Viheralueet, istutettaviksi määrättyt alueet tai luonnonmaisemat.
- Sillat (pois lukien erikseen määrittelyt tilapäiset siltabanderollisijainnit).
- Asuntoalueet - erityisesti pientaloalueet.
- Suoraan asuin- tai liikerakennuksen sisäänkäynnin eteen tai asuinhuoneistojen ikkunoiden eteen tai muutoinkaan niin, että ne aiheuttavat häiriötä tai häikäisyä.
- Maisemakuvallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaisiin kaupunkitiloihin tai niitä rajaaviin katutiloihin.

- Pelastustiet ja nostopaikat.
- Huoltoliikenteen yhteyksille.
- Risteysalueille, missä ne voivat estää näkemiä tai muutoin haitata liikenneturvallisuutta.
- Pysähtymismatkalle ennen suojatietä, missä autoilijan huomion tulee kiinnittyä suojatien käyttäjiin tai siten, että mainoslaite peittää tai häiritsee liikenteen ohjauslaitteen havaittavuutta.

Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuuden osalta esitetään soveltuvin osin noudatettavaksi Helsingin kaupungin ohjetta: Ulkomainoslaitteiden sijoittaminen Helsingissä, Liikenneturvallisuusnäkökohdat, 2023 (Liite 1).

Kaupunkitekniikka

Kaupunkitekniikan näkökulmasta tarvittavat etäisyydet näkyviin, kaupunkitilan maanpäällisiin rakenteisiin (esimerkiksi liikenteenohjauslaitteet ja katupuut) tulevat pääosiltaan huomioiduiksi noudattamalla edellä mainittua liikenneturvallisuuden ohjeistusta.

Käytäntö on osoittanut kadun poikkileikkauksen vähimmäismittojen riittävän myös lumitiloihin. Espoossa tulee kuitenkin tapauskohtaisesti tarkastella erityisesti pää- ja kokoojakatujen lumitiloja.

Lisäksi tulee tapauskohtaisesti selvittää seuraavat seikat:

- Erikoiskuljetusreitit.
- Sallittavat etäisyydet olemassa olevaan maanalaisiin rakenteisiin, laitteisiin ja johtoihin.
- Tarvittavan huoltoliikenteen mahdollistaminen laitteelle, ottaen huomioon alueen muu alueen (huolto)liikenne.

Maantiet

Yleisten alueiden ulkomainoslaitteita ei voi sijoittaa Espoon kaupungin alueella maanteiden varsille siten, että mainossisältö on suunnattu maanteiden käyttäjille.

Ulkomainonnan sisältö

Espoon kaupunki ei rajoita ulkomainonnan sisältöjä. Mainonnan sisällön tulee kuitenkin noudattaa kansallista, mainontaa koskevaa lainsäädäntöä sekä mainonnan eettisiä ohjeita.

Vaalimainonta

Vaalimainonnan osalta noudatetaan Espoon kaupungin voimassa olevaa ohjetta.

4. Ulkomainoslaitteet

Yleistä

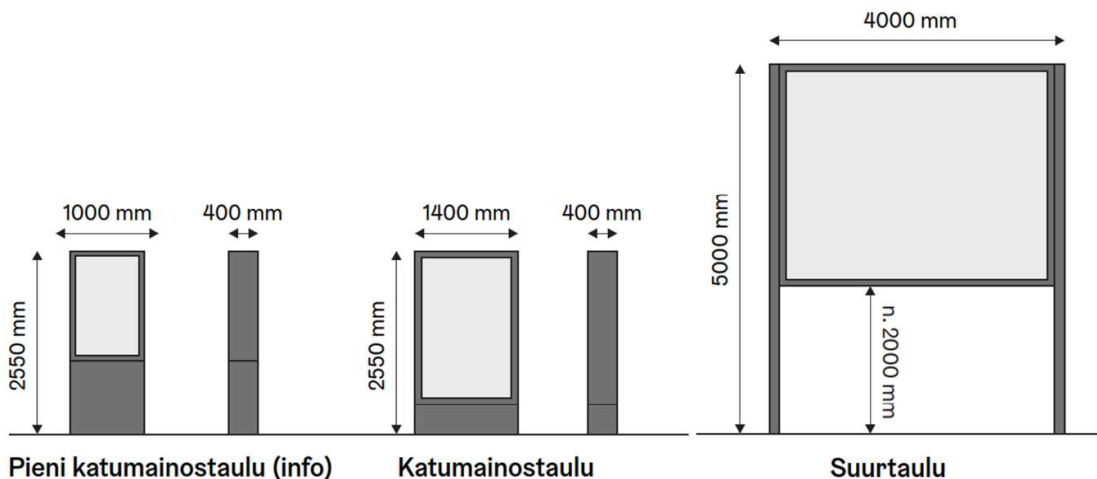
Viimeisen 15 vuoden aikana mainoslaitteiden muoto tai koko eivät ole muuttuneet merkittävässä määrin Espoossa tai muualla maailmalla. LED / LCD-teknologia sen sijaan on vallannut alaa ja ulkomainostoimijat uskoivat jo 2017–2018 Espoon aiempien ulkomainonnan periaatteiden laadinnan yhteydessä, että digitalisaatio on merkittävin trendi ulkomainonnassa. Vuonna 2008 Helsinkiin asennettiin ensimmäiset digitaaliset jalankulkuopastaulut, mutta nyt LCD-näyttöjä on kaupungissa jo satoja. Espoon kaupunkipyöräjärjestelmän katumainostaulut (vuodesta 2018) ovat kaikki toteutettu LCD-teknologialla.

Myös suurtauluja on digitalisoitu Suomessa laajalti LED-versioiksi ja molempien teknologioiden kehitys on vauhdikasta mahdollistaen samalla edullisempia ja sirompia laitteita sekä tehokasta median tuotantoa, että monikanavaisuutta. Samalla todettakoon, että vuonna 2008 Suomen maanteiden varsilla ei ollut juurikaan digitaalisia suurtauluja, nyt niitä toteuttaa useampi taho ja uudet laitteet ovatkin pääosin toteutettu LED-teknologialla.

Tulevaisuudessa LED-teknologia kehittynee tarkkuudeltaan nykyisiä LCD-laitteita vastaavaksi. Kehitys mahdollistaa entistä edullisemmat, energiatehokkaat ja ympäristöystävällisemmät laitteet. Myös laitteiden runkomitat tullevat pienenemään. Lisäksi on odotettavissa teknologian kehittymistä näyttöpintojen muokattavuuden osalta (esimerkiksi kuperat pinnat).

Laitetyypit

Espoon kaupungin yleisillä alueilla käytetään jatkossa lähtökohtaisesti kolmea eri laitetyyppiä; katumainostaulua, suurtauluja ja pylvästaulua. Myös nykyiset teollisuusalueiden infopylonit ja väliaikaiset siltabanderollipaikat sallitaan, muita laitetyppejä arvioidaan tulevilla sopimuskaudella (esimerkiksi digitaaliset pilarit). Aiemmin käytössä olleista pyöreistä mainospilareista ja pylvästauluista luovutaan niiden vähäisen kaupallisen merkittävyyden, kaupunkikuvan selkeyttämisen ja liikenneturvallisuuden vuoksi.

Kuva 1. Espoon yleisten alueiden ohjeelliset mainoslaitetyypit ja niiden esimerkkimitat.

Katuminostaulut

Katuminostaulua voidaan käyttää erityisesti kaupunkikeskustoissa, kaupallisissa keskustoissa ja liikekaduilla sekä kerrostalovaltaisten asuntoalueiden pääkaduilla.

Kuva 2. LCD-katuminostauluja (Tukholma 2023).

Suurtaulut

Suurtauluja on mahdollista sijoittaa pääkatujen sekä liike-, toimisto- ja teollisuusalueiden katujen varsille.

Suurtaulu voidaan sijoittaa myös pystyasentoon.

Kuva 3. LED-suurtaulu (Tampere 2023).

Laitteiden ulkoviiri

Laitteiden näkyvien osien väri on jatkossa grafiitin harmaa, RAL 7024.

Laitteiden tekniikka

Laitteiden tulee olla sähköalan turvallisuusstandardien mukaisia ja täyttää sähköturvallisuuden vaatimukset.

Laite tulee sopia olemaan pintarakenteeseen. Laitteiden perustamis- ja kiinnitystavan tulee perustua pätevästä rakennesuunnittelijan laskelmiin ja sijoituskohtaan vallitseviin olosuhteisiin.

Laitteiden tietoliikenneyhteys toteutetaan lähtökohtaisesti mobiiliteknologialla.

Katuminoslaitteiden tulee varustettuja LCD-näytöin. Tulevaisuudessa, teknologian kehittyessä, voidaan sallia myös LED-näytöt.

Suurkokolaitteiden tulee olla varustettuja LED-näytöin.

Katuminostaulujen (LCD) resoluution tulee olla vähintään FULL-HD.

Suurtaulujen (LED) resoluution tulee olla vähintään P6.

Mainoslaitteen kirkkauden tulee olla sovitettu ympäristön valaistusolosuhteisiin, huomioiden luonnonvalon vuodenaikojen ja vuorokauden aikojen mukaan ja keinovalon määrä (esim. katuvalaisimet).

Mainosnäytön mahdollisesti näkyessä asuntoihin esimerkiksi kaukomaisemassa, on himmennyksellä, kontrastien ja kuvan vaihtumisen hallinnalla (ei kuvan vilkkumista), mainosten valkoisen tai vaaleiden sävyjen pinta-alan rajoittamisella tai muilla keinoin huolehdittava, ettei näyttö aiheuta kohtuutonta häiriötä tai haittaa asukkaille. Ratkaisu tulee esittää toimenpidelupaa haettaessa.

Mikäli mainosnäytöstä aiheutuu merkittävää häiriötä tai häikäisyä, eikä ongelmaa pystytä poistamaan säädöillä tms., tulee se viimekädessä poistaa käytöstä pimeään aikaan.

Mainosnäyttöjen on oltava ulkotilan valoisuuden mukaan automaattisesti säätyviä. Näytön on himmennettävä automaattisesti luonnonvalon mukaan. Valoisuutta on kuitenkin pystyttävä säätämään myös manuaalisesti.

Mainosnäyttöjen on pimeään aikaan noudatettava seuraavia valoisuuden raja-arvoja:

- Pienet katutasossa olevat näytöt 200 cd/m^2 ($\leq 3 \text{ m}^2$).
- Isot näytöt 175 cd/m^2 .
- Suurmainospinnat 150 cd/m^2 ($> 20 \text{ m}^2$).
- Valoisana aikana ja kirkkaalla säällä kaikkia näyttöjä koskeva valoisuuden raja-arvo on $10\,000 \text{ cd/m}^2$.
- Luminanssi mitataan pistemittauksena valkoisesta mainospinnasta.

Laitteet kuitenkin sammutetaan yöajaksi klo 02–06.

Vähemmän valaistuille alueille sijoitettaessa tulee valoisuus olla alhaisempi ja sovitettavissa ympäristön olosuhteisiin siten, ettei näytöstä aiheudu kohtuutonta haittaa tai häiriötä.

5. Sopimukset ja lupamenettelyt

Yleistä

Kaupungilla on periaatteiden julkaisun hetkellä voimassa seuraavat yleisten alueiden ulkomainontaan liittyvät sopimukset:

- Linja-autopysäkkien katosten ylläpitosopimukset Clear Channel Suomi Oy:n ja JCDecaux Finland Oy:n kanssa vuoden 2037 loppuun saakka (mainosten sijoittaminen katosten yhteyteen sallittu).
- Kaupunkipyöräjärjestelmän sopimus Kaupunkipyörä Suomi Oy:n kanssa vuoden 2025 loppuun saakka.
- Pylvästaulujen sijoittamissopimus Atlas Media Oy:n kanssa.

Tulevaa kilpailutusta varten onkin asetettu seuraavia tavoitteita:

- Yleisten alueiden ulkomainonta tukee kaupungin ja sen toimijoiden omaleimaisuutta sekä elinvoimaisuutta.
- Yleisten alueiden ulkomainonta tukee kaupunkitilan viihtyisyyttä ja turvallisuutta.
- Kaupungin saama rahallinen tai palveluhyöty kasvaa merkittävästi nykytilanteesta.
- Kaupungilla on useita eri toimijoita yleisten alueiden ulkomainonnan sopimuskuppaneina.
- 150–200 ulkomainoslaitteen verkosto on määritetty pääosiltaan jo tarjouspyyntövaiheessa.
- Mainoslaitteet ovat jatkossa vain digitaalisia katumainostauluja ja digitaalisia suurtauluja.
- Kaupungin viestinnän käyttöön varataan sopimusehdoissa jatkossa 10–20 % ulkomainonnan media-ajasta (esimerkiksi palveluiden ja tapahtumien markkinointi, asukasosallisuuden vahvistaminen tai kriisitilanneviestintä). Lisäksi tarkastellaan yleishyödyllisten toimijoiden mahdollisuuksia saada mediatilaa tulevien sopimuksien puitteissa.
- Innovatiivisten ulkomainoslaiteratkaisujen ja palveluiden mahdollistaminen.

Espoon kaupungin tulee vielä käydä läpi mahdolliset palvelut, joita voidaan liittää tähän hankintaan. Näitä ovat esimerkiksi:

- Roska-astiat.
- Automaatti-WC:t.
- Kaupunkipyörät.
- Pyöräkatokset.
- Jakeluautomaatit.
- Sähköautojen latauslaitteet.
- Penkit.
- Liikkujamäärälaskenta tai muut sensorit.

Palveluiden mahdollisesta liittämisestä yleisten alueiden ulkomainonnan kilpailutukseen päätetään hankinnan varsinaisten markkinavuoropuhelujen jälkeen. Päätöksen tekee Kaupunkitekniikan keskuksen johtaja.

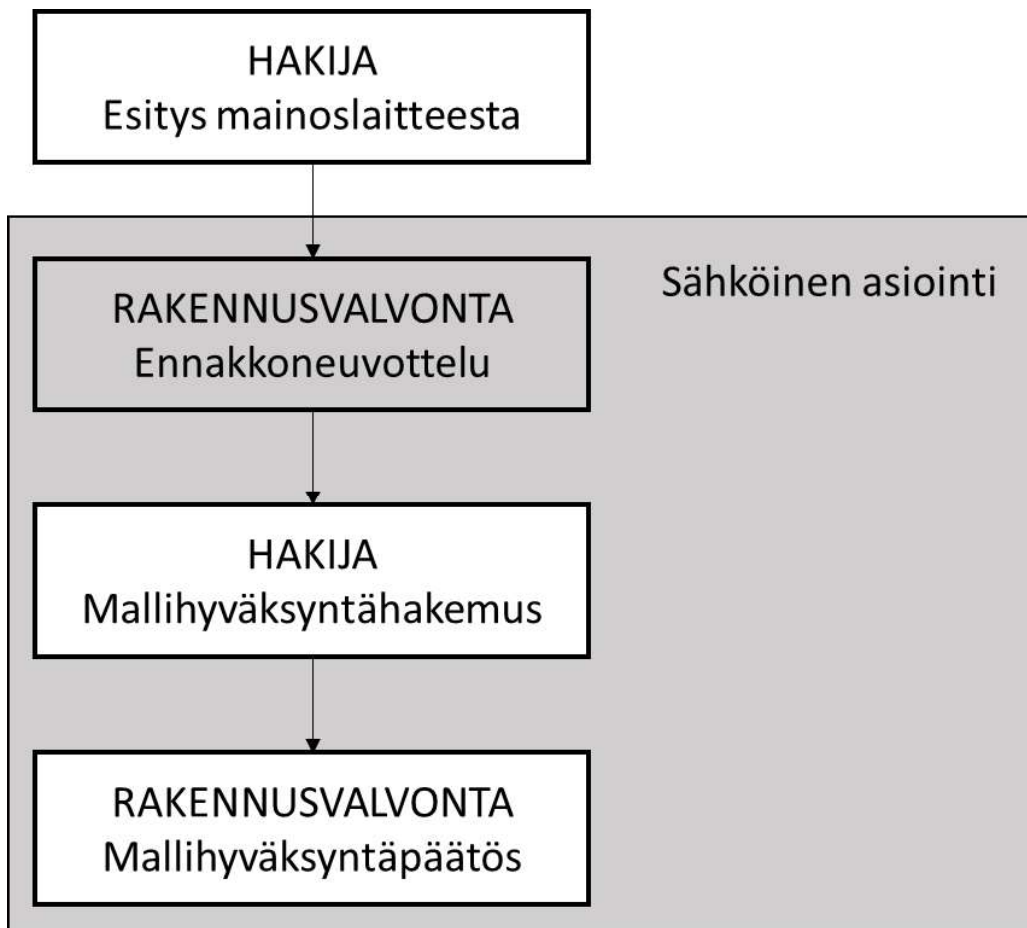
Hankinnan reunaehdot (esimerkiksi mainonnan sisältö, liikkuva kuva, tietoturva, kestävyys jne.) tarkennetaan markkinavuoropuhelujen ja kaupungin asiantuntijoiden kanssa käytävien keskustelujen perusteella. Rakentamislainsäädännön muutosten vaikutukset muun muassa rakennusjärjestykseen ja mainoslaitteiden luvanvaraisuuteen käsitellään hankintaprosessin kuluessa ja periaatteita päivitetään tarpeen mukaan Kaupunkitekniikan keskuksessa.

Lupamenettelyt

Sijoittamisen luvat, nykytila

Mallihyväksyntä

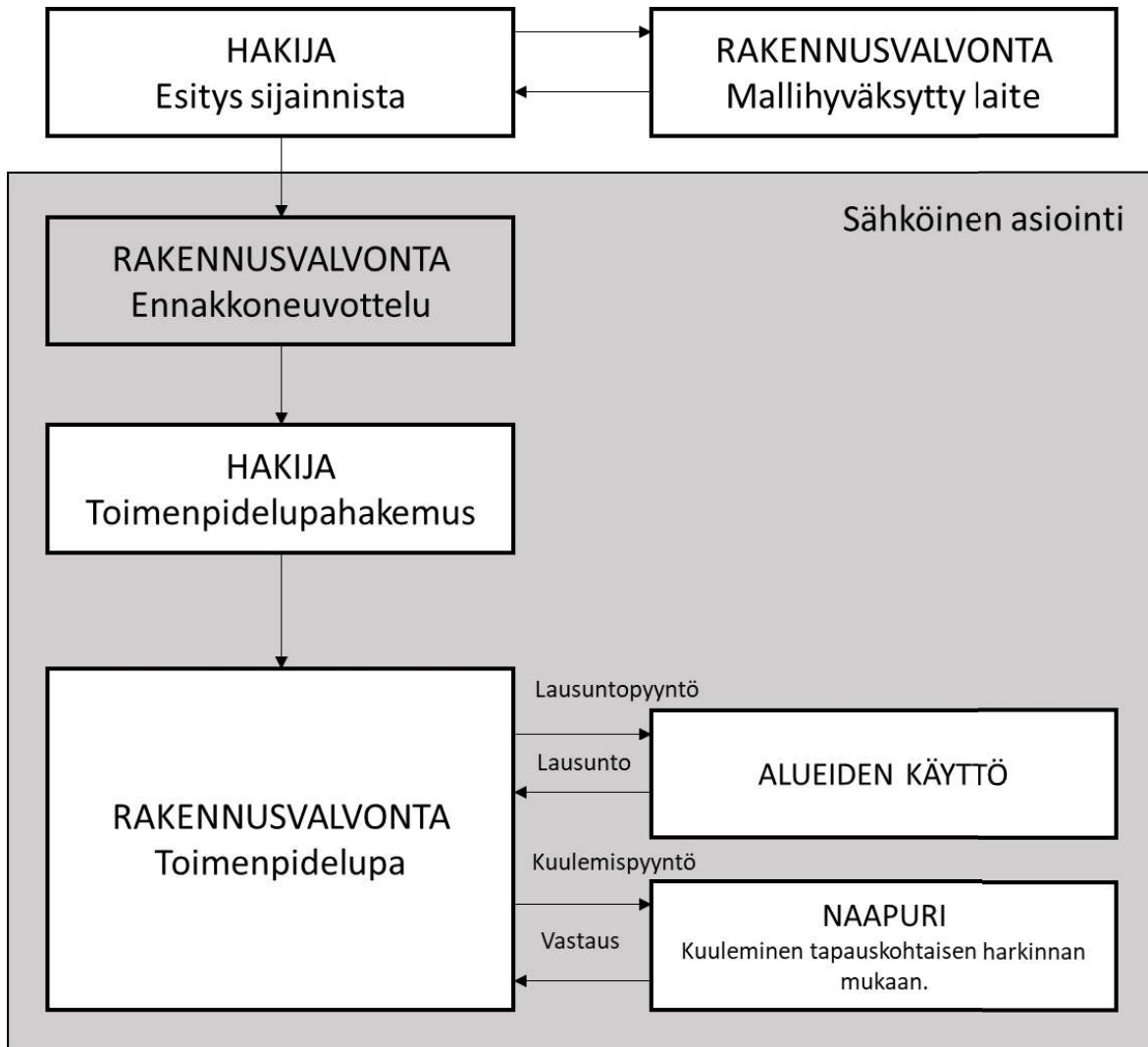
Kaupunkitilassa toistuva mainoslaiteratkaisu vaatii ennen toimenpidelupaa mallihyväksynnän, jossa rakennusvalvonta hyväksyy muun muassa käytettävän laitteen ulkoasuun, viimeistelyyn ja mittoihin liittyvät yksityiskohdat. Mallihyväksyntä haetaan erillisenä toimenpidelupana laitteelle, jota ei ole sidottu tiettyyn rakennuspaikkaan. Espoon kaupungin sopimuskumppani voi sijoittaa mallihyväksytyjä mainoslaitteita sovittuihin sijainteihin, jotka täyttävät näiden periaatteiden mukaiset sijoittelun vaatimukset ja saavat toimenpideluvan.

Kuva 4. Espoon mallihyväksyntäprosessi.

Toimenpidelupa

Ulkomainoslaitteen toteuttaminen yleisille alueille vaatii nykyisellään maankäyttö- ja rakennuslain voimassaollessa toimenpideluvan (Maankäyttö- ja rakennuslaki 126 a §). Mainoslaitesijainti voidaan merkitä myös katusuunnitelmaan, jolloin toimenpidelupaa ei tarvita. Toimenpidelupamenettely poistunee tietyn kokoisista laitteista näillä näkymin 1.1.2024 voimaan tulevan uuden rakentamislain myötä. Tältä osin lupaprosessi tulee päivittämään myöhemmin.

Kuva 5. Espoon nykyinen toimenpidelupaprosessi.

Sijoittamisen luvat, tavoitetila

Periaatteiden laadinnan yhteydessä on määritetty Espoon kaupungin tulevaisuuden yleisten alueiden ulkomainoslaitteverkosto, jonka perusteella laitteille myönnetään sijoituslupa. Luvan myöntää Kaupunkitekniikan keskuksen alueiden käytön hallinta, joka toimii myös yleisten alueiden ulkomainonnan sopimusten omistajana. Sijoituslupa myönnetään yksittäiselle laitteelle.

Laitteverkosto on ohjeellinen, ottaen huomioon muutokset yleisillä alueilla ja niiden käytössä. Alueiden käytön hallinta pyytää mahdollisista muutoksista lausunnot rakennusvalvonnasta (kaupunkikuva) ja liikennesuunnittelusta (liikenneturvallisuus).

Ulkomainostoimijan (yleisten alueiden ulkomainonnan sopimuskumppani) tulee jatkossakin hakea mainoslaitteilleen mallihyväksyntä Espoon kaupungin rakennusvalvonnasta.

Muut luvat

Sähköliittymät

Ulkomainoslaitteiden LCD- ja LED-teknologiat edellyttävät erillisiä sähköliittymiä, joiden suunnittelu, rakentaminen ja sopimusmenettelyt ovat ulkomainostoimijan vastuulla.

Sähkökaapelit tarvitsevat kaupungin **sijoitussopimuksen**, kun kaapelin pituus jakokaapilta mainoslaitteelle on enemmän kuin 20 metriä.

Ilmoitus yleisillä alueilla tehtävistä töistä

Mainoslaitteiden asennuksen, liikennettä haittaavan huollon ja korjaamisen tai laitteen poistamisen edellyttämästä työstä tehdään ilmoitus yleisillä alueilla tehtävistä töistä (Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 669/1978).

Kunnossapito

Laitteiden kunnossapidosta (hoito, korjaus ja käyttö) ja lähialueen hoidosta vastaa ulkomainostoimija. Asiasta sovitaan tarkemmin toimijakohtaisissa sopimusehdoissa.

6. Liitteet

Liite 1. Ulkomainoslaitteiden sijoittaminen Helsingissä, Helsingin kaupunki 2022.

LIITE 1: Ulkomainoslaitteiden sijoittaminen Helsingissä

Liikenneturvallisuusnäkökohdat

Johdanto

Kaupunkiympäristön toimialan liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on laatinut liikenneturvallisuuksnäkökohdista tämän ohjeen, joka on tarkoitettu apuvälineeksi tarkasteltaessa ulkomainoslaitteiden sijoittamista ja helpottamaan uusien hakemusten käsittelyä.

Mainos asetetaan kadulle siinä tarkoituksessa, että se kiinnittää kadulla liikkujan huomion kaikista niistä suunnista, mihin se näkyy. Liikenteessä liikkuvan pitäisi taas keskittyä tarkkailemaan vain liikennettä. Tämän ohjeen avulla pyritään sijoittamaan eniten huomiota vievät mainokset siten, että niistä johtuva liikenneturvallisuuksnäkökohdan heikkeneminen on mahdollisimman vähäistä.

Tutkimusten mukaan [1] ajoneuvojen kuljettajat kohdistavat katseensa liikkuvaa kuvaa sisältäviin mainoksiin useammin ja pidemmäksi ajaksi kuin staattista kuvaa sisältäviin mainoksiin. Tällöin esimerkiksi peräänajoriski voi kasvaa erityisesti suurten liikennemäärien ja korkeampien ajonopeuksien kaduilla. Myös pysähtymismatkat voivat kasvaa, kun kuljettajan huomio on pidempään poissa liikenteen seuraamisesta ja jarruttamisen aloittaminen viivästyy reaktioajan kasvaessa. Näistä syistä liikkuvaa kuvaa sisältäville mainoksille on määritelty osassa tarkasteltavissa tilanteissa omat ohjearvot.

Mainoslaitteen sijoittamisessa erityisesti huomioitava tekijöitä:

1. Ajoneuvojen pysähtymismatka
2. Risteys ja sen näkemäalueet
3. Liikenteen ohjauslaite
4. Pysäkkialueet ja tonttiliittymät
5. Koulut ja muut erityiskohteet

Muita mainoslaitteen sijoittamiseen vaikuttavia tekijöitä:

1. Valaistus
2. Vaihtuva viesti / liikkuva kuva
3. Mainoslaitteen koko
4. Poikkeava liikenneympäristö
5. Jalkakäytävän, pyörätien vapaan tilan leveys

Liikenneturvallisuuksnäkökohdat huomioidaan osana mainoslaitteen lupaprosessia.

Yhteenvedo

Ulkomainoslaitteiden sijoittamisessa tulee ottaa huomioon liikenneturvallisuusnäkökohdat. Mainos ei saa viedä liiaksi huomiota pois liikenteestä ja liikenteen ohjauslaitteista. Mainoslaitteita ei saa sijoittaa risteysalueelle, missä ne voivat estää näkemiä tai muutoin haitata liikenneturvallisuutta eikä pysähtymismatkalle ennen suojatietä, missä autoilijan huomion tulee kiinnittyä suojatien käyttäjiin tai siten, että mainoslaite peittää tai häiritsee liikenteen ohjauslaitteen havaittavuutta. Mainoslaitetta ei myöskään saa sijoittaa suojatien jatkeelle, missä jalankulkijan huomio tulee kiinnittyä liikenteeseen ja liikenteenohjauslaitteiden havaitsemiseen.

Lisäksi on otettava huomioon, että tieliikennelain 73 §:n mukaan *tielle tai sen välittömään läheisyyteen ei saa asettaa kilpeä, merkintää tai laitetta, joka voidaan sekoittaa liikenteenohjauslaitteeseen tai joka voi heikentää sen näkyvyyttä tai tehokkuutta, häikäistä tienkäyttäjiä tai häiritä heidän tarkkaavisuuttaan. Poliisi tai se, jolla on oikeus asettaa liikenteenohjauslaite, voi poistaa 1 momentin vastaisesti asetetun laitteen.* [2]

Järjestyslain 6 §:n mukaan *yleistä järjestystä tai turvallisuutta vaarantavan, häikäisevän tai harhauttavan valon taikka liikenteenohjauslaitetta muistuttavan tai muuten turvallisuutta vaarantavan mainoksen käyttäminen on kielletty. Tällaisen valon tai mainoksen käyttäjän on poliisin kehotuksesta viipymättä poistettava valo tai mainos.* [3]

Valtioneuvoston asetuksen liikenteenohjauslaitteiden käytöstä 2 §:n mukaan *liikenteenohjauslaite on mitoittettava ja sijoitettava siten, että se on tienkäyttäjälle riittävän etäältä havaittavissa ja että selvästi*

ilmenee, mille liikennesuunnalle se on tarkoitettu. Liikenteenohjauslaitteesta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa liikenteelle eikä kohtuutonta haittaa tien kunnossapidolle. Tarpeeton liikenteenohjauslaite on poistettava tai peitettävä. Liikenteenohjauslaitteeseen tai sen kannattajaan ei saa kiinnittää mitään, mikä ei vastaa laitteen tarkoitusta tai mikä vaikeuttaa liikenteenohjausta. [4]

Yhteenvedona ulkomainoslaitteiden sijoittamisessa huomioon otettavat näkökohdat:

- Mainosta ei saa sijoittaa suojatien jatkeelle (jalankulkijoiden kulkusuunnan vastaisesti)
- Mainoksen valaistus ei saa olla merkittävästi voimakkaampi kuin ympäristön valaistus.
- Mainoksen valaistus ei saa aiheuttaa estohäikäisyä
- Mainos ei saa syttyä ja sammua toistuvasti pimeällä
- Vanhan ja uuden mainoksen vaihtuminen ei saa tapahtua äkkinäisesti vaan pehmeästi.

Erityisesti liikkuvan kuvan esittäminen on kielletty pääkaduilla ja moottoriväylillä (ks. katuverkon luokituskartta [5]) alla olevien taulukoiden mukaisissa tilanteissa, tietyn nopeusrajoituksen mukaisella kadulla taulukon arvoa suuremmalla liikennemäärällä (syksyn keskimääräisen arkivuorokauden liikenne, ks. Helsingin karttapalvelu [6]):

Pääkadut:

Nopeusrajoitus km/h	40	50	60
Syksyn KAVL	> 25 000	> 20 000	> 15 000

Moottoriväylät:

Nopeusrajoitus km/h	60	70	80
Syksyn KAVL	> 40 000	> 35 000	> 30 000

Mainoslaitteen sijoittamista rajoittavien tekijöiden arviointi

Mainoslaitetta ei saa sijoittaa seuraavissa tilanteissa:

1. Pysähtymismatka

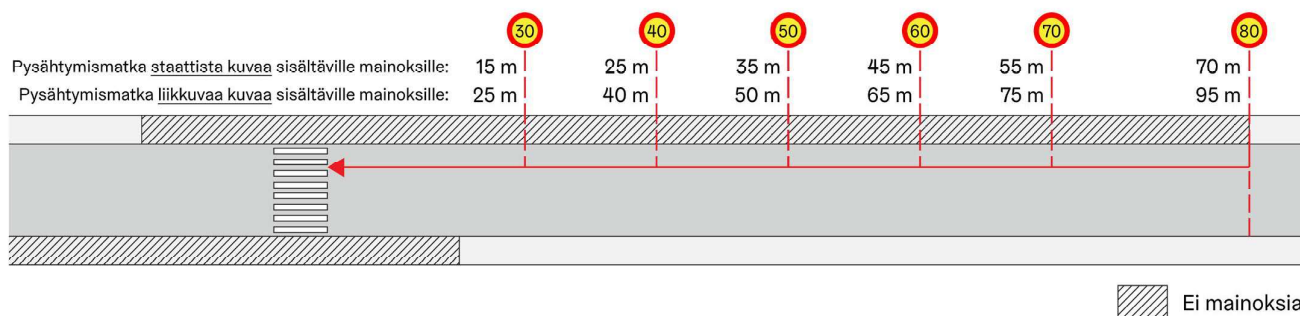
Pysähtymismatka on matka, jonka aikana auto on voitava pysäyttää (ennen suojatietä; liikennevaloja; risteävää katua). Kielto koskee kapealla kadulla (1+1) (kuva 1) ajoradan molemmilla puolilla ja leveämmällä kadulla (kuvat 2 ja 3) vain oikealla puolella olevaa vapaata tilaa. Pysähtymismatkan määrittelyssä on käytetty keliolosuhteena kosteaa tienpintaa kesäaikana.

Pysähtymismatka staattista kuvaa sisältäville mainoksille määritellään nopeusrajoitusarvon perusteella seuraavasti:

Nopeusrajoitus km/h	30	40	50	60	70	80
Pysähtymismatka metreinä	15	25	35	45	55	70

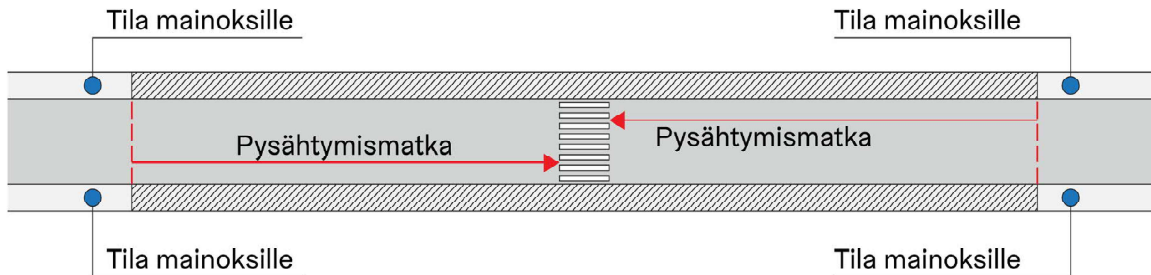
Pysähtymismatka liikkuvaa kuvaa sisältäville mainoksille määritellään nopeusrajoitusarvon perusteella seuraavasti (edellisen taulukon arvoihin lisätty yhden sekunnin reaktioaikana kuljettu matka nopeusrajoituksen mukaisella nopeudella pyöristettynä ylöspäin viiden metrin tarkkuudella):

Nopeusrajoitus km/h	30	40	50	60	70	80
Pysähtymismatka metreinä	25	40	50	65	75	95

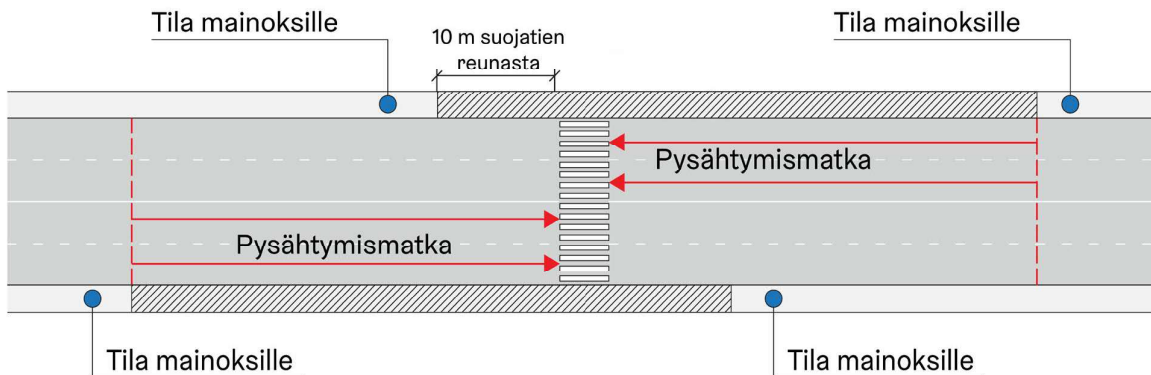

Pysähtymismatkan määrittely (nopeusrajoitus 50 km/h)

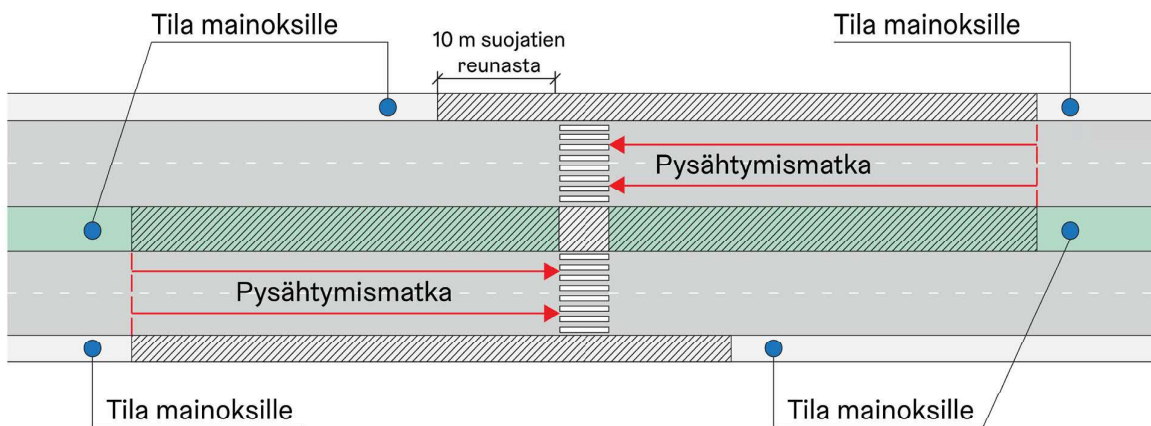
 Ei mainoksia

Kuva 1. Kun ajokaistoja on 1+1 eikä pysäköintiä ole

Kuva 2. Kun ajokaistoja on 2+2 tai enemmän tai 1+1 ja pysäköintiä molemmilla puolilla

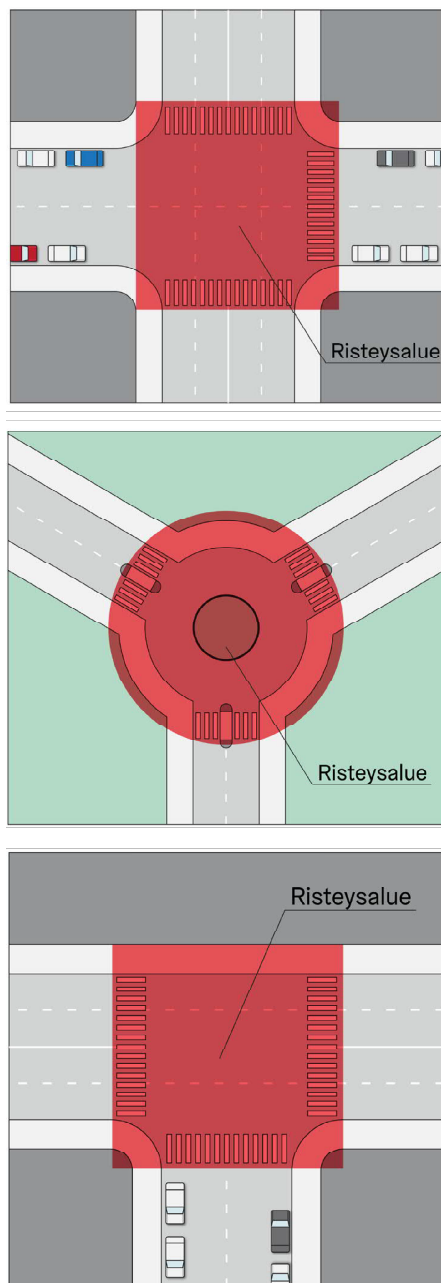

Kuva 3. Kun ajoratojen välissä on keskikaista tai pitkä saareke

2. Risteys ja näkemäalue

Risteysmääritelmä:

Risteys määritellään tässä yhteydessä alueeksi, joka rajautuu suojateihin, suojatiet mukaan lukien tai milloin suojateitä ei ole, jalkakäytävän tontin puoleisen reunan ajateltuun jatkeeseen. Vilkkaiden tonttiliittymien, esimerkiksi suurten pysäköintilaitosten liittymät voidaan katsoa risteysalueeksi.

Kuva 4. Risteysalueen määrittely

Näkemäalueen määrittely:

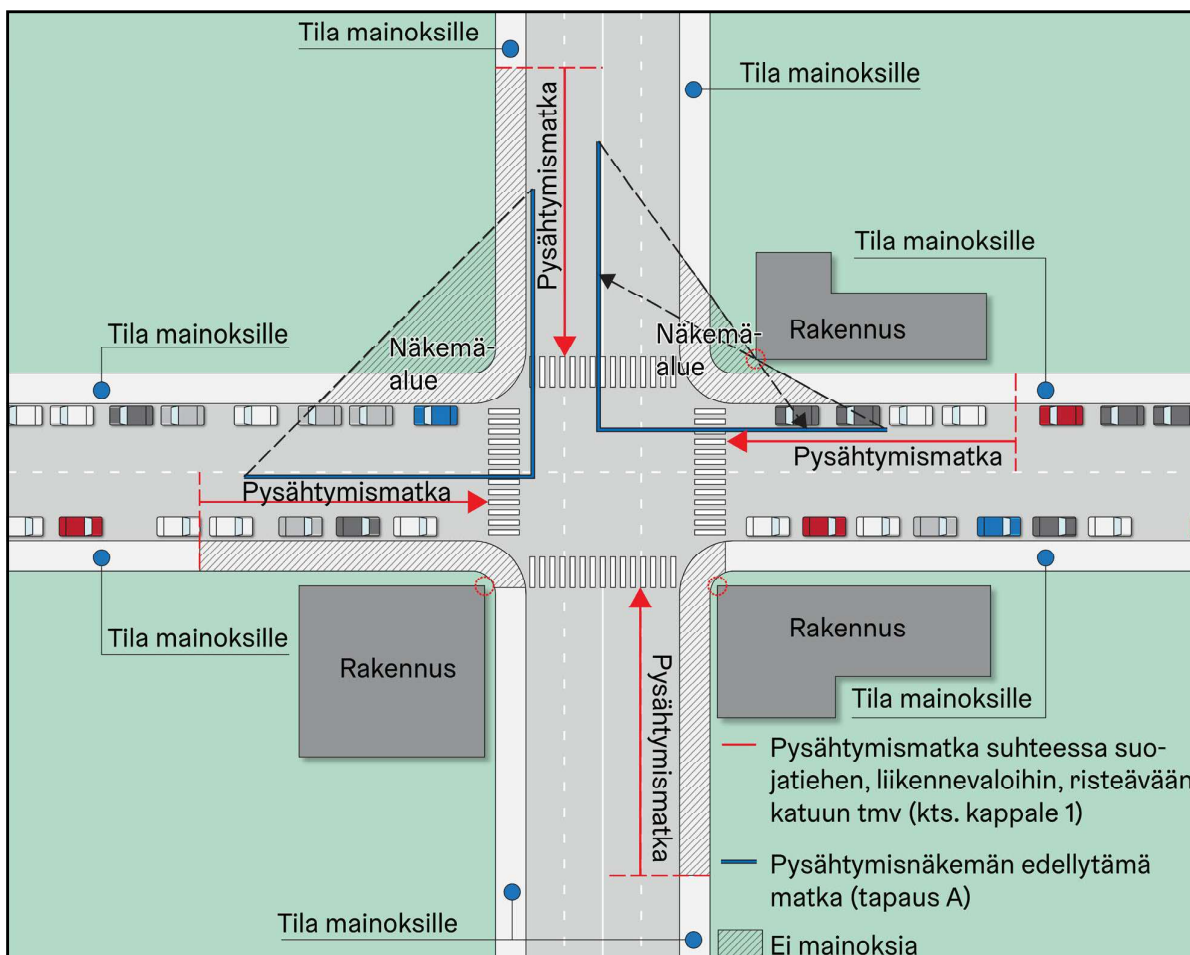
Tapaus A.

Tiet ovat etuajo-oikeussuhteiltaan samanarvoiset. Näkemäalue määritellään mittaamalla pysähtymisnäkemän edellyttämä matka kaikkiin suuntiin seuraavan taulukon mukaisesti. Yhdistämällä näin saadut pisteet saadaan määriteltyä näkemäalue staattista kuvaa sisältäville mainoksille:

Nopeusrajoitus km/h	30	40	50	60	70	80
Pysähtymismatka metreinä	15	25	35	45	55	70

Näkemäalue liikkuvaa kuvaa sisältäville mainoksille määritellään nopeusrajoitusarvon perusteella seuraavasti (edellisen taulukon arvoihin lisätty yhden sekunnin reaktioaikana kuljettu matka nopeusrajoituksen mukaisella nopeudella pyöristettynä ylöspäin viiden metrin tarkkuudella):

Nopeusrajoitus km/h	30	40	50	60	70	80
Pysähtymismatka metreinä	25	40	50	65	75	95

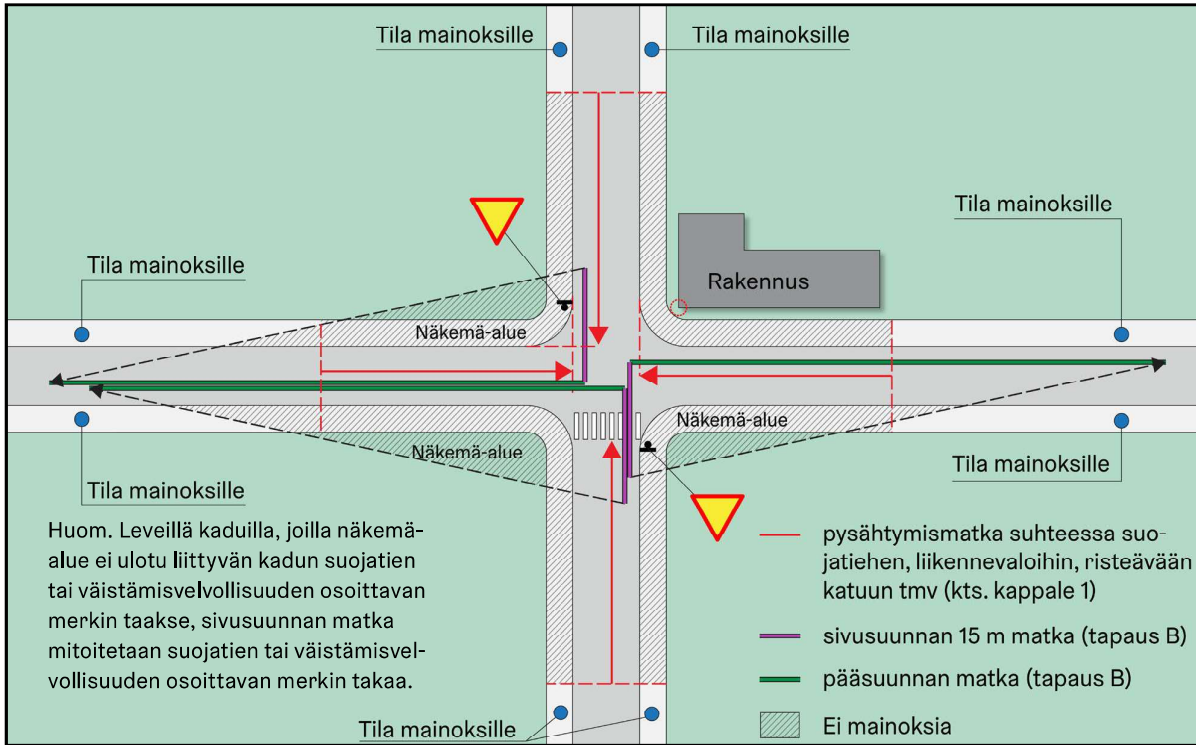
Kuva 5. Pysähtymismatkan ja näkemäalueen yhteisvaikutus (nopeusrajoitus 50 km/h)

Tapaus B.

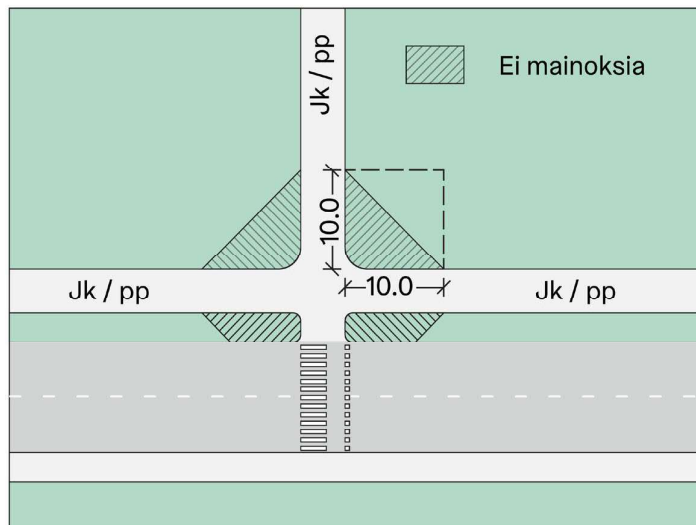
Liittyvältä kadulta tulevalla on väistämisvelvollisuus ("kärkikolmio", "STOP-merkki"). Näkemäalueen pituus sivusuunnassa on 15 metriä ja pääsuunnassa molempiin ajosuuntiin seuraavan taulukon mukainen. Yhdistämällä näin saadut pisteet saadaan määriteltyä näkemäalue. Staattista ja liikkuvaa kuvaa näyttäville laitteille käytetään tässä tapauksessa samoja arvoja.

Nopeusrajoitus km/h	30	40	50	60	70	80
Pääsuunta metreinä	40	60	80	100	120	150

Kuva 6. Pysähtymismatkan ja näkemäalueen yhteisvaikutus (nopeusrajoitus 50 km/h). Lähde: [7]

Pyöräliikenteen keskinäisessä risteyksessä pysähtymismatka on 10 metriä molempiin suuntiin. Yhdistämällä nämä pisteet saadaan määriteltyä näkemäalue.

Kuva 7. Pyöräliikenteen näkemäalueen määrittely

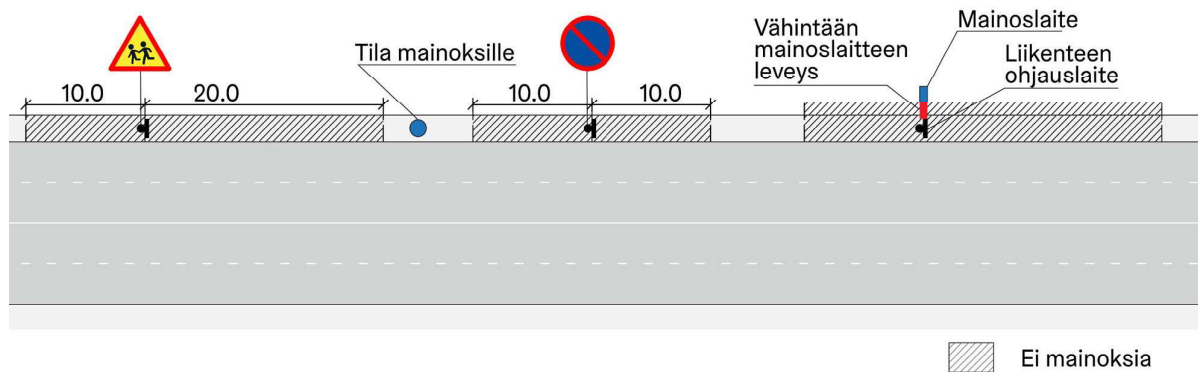
3. Liikenteen ohjauslaite

Mainoslaitetta ei saa sijoittaa liikenteen ohjauslaitteiden kanssa samaan pylvääseen tai siten, että se peittää tai häiritsee liikenteen ohjauslaitteiden näkyvyyttä ja luottavuutta niin ajoradan sivu- kuin pituussuunnassa.

Mainosta ei saa sijoittaa 20 metrin matkalle ennen eikä 10 metrin matkalle jälkeen liikkuvaa liikennettä varten asetettua liikenteen ohjauslaitetta kuten opastusmerkit, varoitus-, etuajo-oikeus-, väistämisvelvollisuus-, suojatie- tai nopeusrajoitus- merkkiä.

Pysäköintiä sekä jalkakäytävä- ja pyörätietä koskevien liikenteen ohjauslaitteiden osalta ovat vastaavat mitat 10 metriä ennen ja 10 metriä jälkeen.

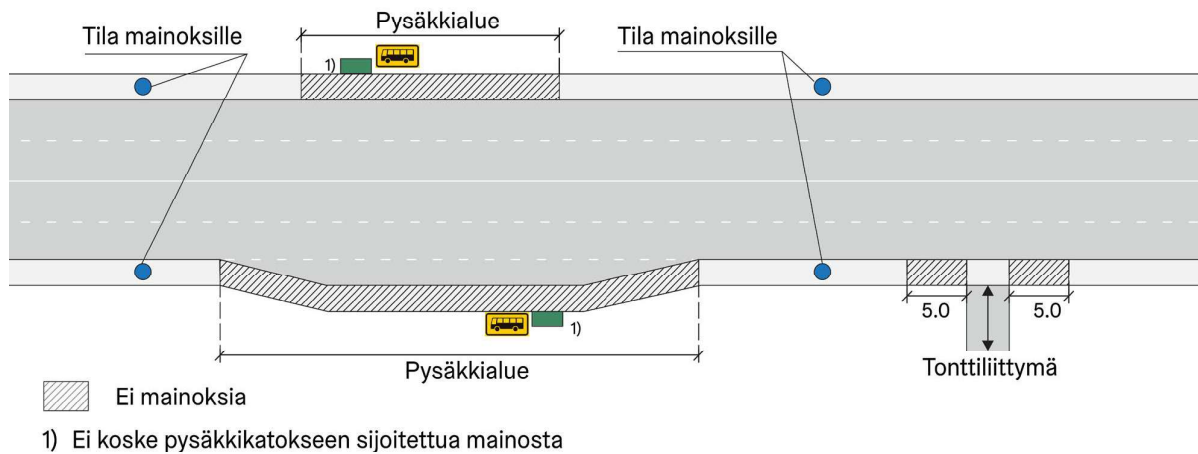
Mainos voidaan asettaa edellä mainituille alueille, jos mainoslaitteen ja liikenteen ohjauslaitteen väli sivusuunnassa on vähintään mainoslaitteen levyinen.

Kuva 8. Liikenteen ohjauslaitteen huomioon ottaminen

4. Pysäkkialue ja tonttiliittymä

Pysäkkialueet ja tonttiliittymät tulee huomioida mainoslaitetta sijoittaessa. Mainoslaitetta ei sijoiteta pysäkkialueelle (ei koske pysäkkikatoksessa olevaa mainosta) eikä 5 metriä lähemmäksi tonttiliittymää.

Kuva 9. Pysäkkialueen ja tonttiliittymän huomioon ottaminen

5. Koulut ja muut erityiskohteet

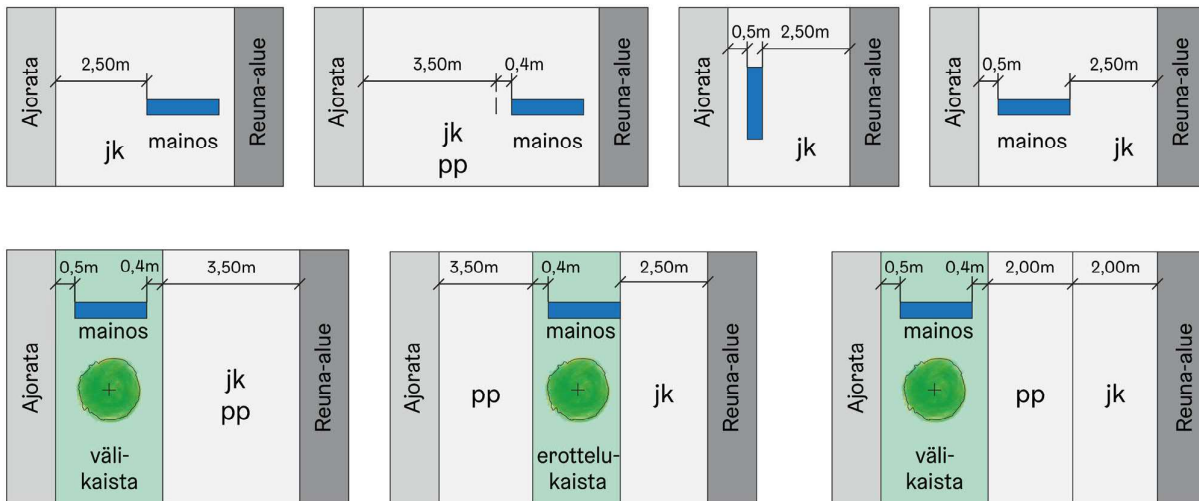
Mainoksia ei saa sijoittaa liikenneympäristöön, missä liikkuu poikkeuksellisen paljon jalankulkijoita, lapsia, vanhuksia tai liikkumis- ja toimimiseesteisiä, joiden huomioon ottaminen vaatii autoilijoilta erityistä tarkkaavaisuutta.

Erityisesti liikkuva kuvan esittäminen on kielletty seuraavissa paikoissa:

- Suojateiden ympäristöissä, joissa on erityisen paljon jalankulkua
- Peruskoulujen tontteihin rajautuvilla kaduilla (ks. palvelukartta [8])
- Vammais- ja vanhuspalveluiden toimipisteisiin rajautuvilla kaduilla (ks. palvelukartta [9])
- Pelastusasemiin rajautuvilla kaduilla (ks. palvelukartta [10])
- Päiväkoteihin rajautuvilla kaduilla (ks. palvelukartta [11])

6. Jalkakäytävän, pyörätien vapaan tilan leveys

Mainoslaitteen kohdalla tulee vapaan tilan leveyden olla vähintään kuvassa 10 esitettyjen minimivaatimusten mukainen.

Kuva 10. Vapaan tilan mitoitus jalankulku- ja pyöräilyliikenteen väylillä.

Lähdeaineisto

[1] Tienvarsimainosten vaikutukset maantieliikenteen turvallisuuteen, kirjallisuuskatsaus. Saatavissa:

https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/149479/lts_2017-27_978-952-317-415-3.pdf?sequence=1&isAllowed=y

[2] Tieliikennelaki 73 §, saatavissa:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180729>

[3] Järjestyslaki 6 §, saatavissa:

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030612#a612-2003>

[4] Valtioneuvoston asetus liikenteenohjauslaitteiden käytöstä 2 §, saatavissa:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200379>

[5] Katuverkon luokittelu, nykytila -kartta, saatavissa:

<https://dev.hel.fi/paatokset/media/att/f1/f166b4561ecade3cdc008c25c46a17d8043ddf9d.pdf>

[6] Helsingin karttapalvelu, liikennemäärät, saatavissa:

<https://kartta.hel.fi/link/bBffMz>

[7] Kaupunkiliiton julkaisu: ”Katujen tasoliittymien suunnitteluohjeet” (C55, sivut 64–66). Ohjetta on sovellettu siten, että näkemäalueen pituudeksi on valittu sivusuunnassa 15 metrin poikkeuksellinen arvo ja pääsuunnassa katujen minimiarvot.

[8] Helsingin karttapalvelu, palvelukartta, perusopetus, saatavissa:

<https://kartta.hel.fi/link/bBgn6J>

[9] Helsingin karttapalvelu, palvelukartta, vammais- ja vanhustalvet, saatavissa:

<https://kartta.hel.fi/link/bBgMXE>

[10] Helsingin karttapalvelu, palvelukartta, pelastusasemat

<https://kartta.hel.fi/link/bCwGiR>

[11] Helsingin karttapalvelu, palvelukartta, päiväkodit

<https://kartta.hel.fi/link/bCScTc>

